

Podsumowanie wysłuchania publicznego dotyczącego projektu programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027 wraz z Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji oraz projektu Prognozy oddziaływania na środowisko z 21 kwietnia 2022 roku

Podstawowe informacje o przebiegu wysłuchania

21 kwietnia 2022 r. odbyło się pierwsze z dwóch wysłuchań publicznych, podczas których wysłuchano opinii na temat projektu programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL 2021-2027). Spotkanie skierowane było głównie do przedstawicieli biznesu, nauki i samorządów, jednak udział w nim mogła wziąć każda osoba, która zechciała wypowiedzieć się publicznie na temat projektów i dokumentów bądź wziąć udział tylko w roli słuchacza.

Każdy z Mówców otrzymał możliwość wypowiedzi w czasie ograniczonym do 5 minut na wystąpienie.

Wysłuchania publiczne stanowią część trwających konsultacji społecznych (zgodnie z ustawą) programu FE SL 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (SOOŚ) oraz projektu Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (TPST), które mają na celu włączenie mieszkańców regionu w proces planowania środków unijnych przeznaczonych dla województwa śląskiego.

Istota wysłuchania publicznego polega na bezpośrednim przekazaniu przez przedstawicielki i przedstawicieli społeczeństwa opinii i sugestii na temat projektów dokumentów programowych szczebla regionalnego (FE SL 2021-2027, SOOŚ, TPST) na lata 2021-2027 przedstawicielom administracji publicznej, którzy odpowiadają za ostateczny ich kształt.

Wysłuchanie rozpoczęło się o godz. 9.00 i trwało do godz. 12.00. Zapewniono tłumaczenie na język migowy podczas trwania całego spotkania. W spotkaniu udział wzięło 22 Mówców oraz 58 Uczestników (słuchaczy).

Lista Mówców zaproszonych przez Instytucję Zarządzającą:

- 1) Uniwersytet Śląski w Katowicach – - **Pan prof. dr hab. Ryszard Koziołek**, Rektor
- 2) Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice Sp. Z o.o. – **Pan Jacek Kotra**, Dyrektor
- 3) Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – **Pan Marcin Flaczyński**, Wicedyrektor
- 4) Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w Żorach – **Pani Natalia Figiel**, Prezes Zarządu
- 5) Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie – **Pan Marcin Kozak**, Prezes Zarządu
- 6) Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości – **Pani Anna Jędrusik**, Członek Zarządu Stowarzyszenia
- 7) Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach – **Pani Karolina Jaszczyk**, Dyrektor ZGiP Subregionu Centralnego
- 8) Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Częstochowie – **Pani Magdalena Cierpiat**, Koordynator ds. obsługi Regionalnych Inwestycji Terytorialnych
- 9) Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka z siedzibą w Bielsku-Białej – **Pan Paweł Niklewicz**, Dyrektor SGiP Subregionu Południowego
- 10) Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku – **Pani Aleksandra Grabarczyk**, Kierownik Referatu Rozwoju, Promocji i Turystyki
- 11) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego – **Pan Grzegorz Baranowski**, Dyrektor
- 12) Jastrzębska Rada Biznesu przy Prezydencie Miasta Jastrzębie Zdrój – **Pani Marta Kozłowska**, Członek Rady
- 13) Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis w Katowicach – **Pani Bożena Bucka**, Dyrektor.

Lista mówców na podstawie deklaracji podjęcia się roli Mówcy, zgłoszanej podczas rejestracji przez formularze zgłoszeniowe:

- 1) Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia – **Pan Bartosz Rozpondek**, Dyrektor
- 2) Urząd Miasta Radlin – **Pan Mariusz Węglorz**, Naczelnik
- 3) Miasto Katowic – **Pani Małgorzata Domagalska**, Naczelnik

- 4) UM Jaworzno – **Pani Anna Mocała-Kalina**, Naczelnik
- 5) Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Metali Nieżelaznych – **Pan Wojciech Głuchowski**, Dyrektor
- 6) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych – **Pani Iwona Janicka**, Członek Zarządu
- 7) Stowarzyszenie Zrównoważona Mobilność w Jaworznie – **Pan Jan Chrapek**, Prezes Zarządu
- 8) Młodzieżowy Strajk Klimatyczny, **Pan Dominik Madej** – Członek Zarządu
- 9) Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, **Pani Marta Pogrzeba** – Dyrektor IETU

Przebieg wysłuchania

Wysłuchanie publiczne rozpoczęło się od powitania uczestników spotkania przez Pana Jakuba Chełstowskiego, Marszałka Województwa Śląskiego oraz przez Panią Małgorzatę Staś, Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego, która pełniła rolę Moderatora wysłuchania.

Tytułem słowa wstępu wprowadzającego do tematu spotkania Pan Marszałek Chełstowski zauważył, że perspektywa unijna rozpisana na lata 2021-2027 to największe środki w historii Województwa Śląskiego i zarazem ogromna szansa dla naszego regionu. Jak podkreślił, kwota 5 mld euro jest rekordowa dla budżetu województwa, a Europa patrzy dziś na Śląsk jako na największy gospodarczo region kraju. Pan Marszałek Województwa Śląskiego zwrócił uwagę na fakt, że pieniądze, muszą być precyzyjnie rozdysponowane, dlatego tak ważne jest przeprowadzenie konsultacji ze społeczeństwem, interesariuszami różnych kręgów społecznych, naukowych i zawodowych, ponieważ to te głosy są kluczowe dla trafnego przygotowania dokumentów programowych i wdrożeniowych, co za tym idzie wsparcia identyfikowanego w zgodzie z potrzebami społecznymi i gospodarczymi.

To co zostało podkreślone również przez Pana Marszałka, to to, że bez wątplenia ogromny akcent należy kłaść na edukację. Współpraca z uczelniami jest dziś drogowskazem, bo silny region musi być oparty na nowoczesnych technologiach, stąd tak istotny jest udział środowisk akademickich. Na uczelniach w regionie kształcą się w tej chwili 100 tysięcy studentów. To ogromny potencjał wiedzy, która jest niezbędna w sprawnym przeprowadzeniu procesu transformacji i wyzwań związanych z bezpieczeństwem energetycznym kraju, o które należy zadbać. Prognozy gospodarcze dla Śląska są sprzyjające. W rankingu przygotowanym przez Financial Times zajęliśmy bardzo wysokie szóste miejsce pod względem atrakcyjności inwestycyjnej wśród wszystkich regionów Europy. To pozwala patrzeć w przyszłość z optymizmem – podkreślił Marszałek Jakub Chełstowski.

Wybrane tezy i wnioski zgłoszone przez Mówców podczas wystuchania publicznego
w dniu 21 kwietnia 2022 r.:

Pan prof. dr hab. Ryszard Koziołek, rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

- Projekty inwestycyjne Uniwersytetu Śląskiego zostały uznane przez Zarząd Województwa Śląskiego za ważne dla rozwoju regionu i stały się przedmiotem negocjacji strony Zarządu oraz strony rządowej z Komisją Europejską, które na tym etapie przyniosły sukces w postaci uwzględnienia dla tych projektów finansowania z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w ramach Priorytetu VIII Śląskie w Transformacji. To bardzo ważny sygnał, że myślenie o rozwoju nauki, infrastruktury badawczej spotyka się z życzliwą reakcją przede wszystkim władz samorządowych, które zawsze dostrzegały wagę nauki i edukacji, ale dodatkowo dzięki współpracy i wielu spotkaniom udało się nakreślić wizję przemian i rozwoju regionu, w której nowoczesna nauka, infrastruktura badawcza, dobra edukacja powinna być i będzie kluczowym narzędziem, swoistym kołem zamachowym rozwoju naszego regionu.
- Plany inwestycyjne, które znalazły uznanie to Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności, Spin-Art, czyli Centrum Edukacji Artystycznej i Kulturalnej Uniwersytetu Śląskiego oraz Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii. Od początku myśleliśmy o tych inwestycjach jako nie celach samych w sobie, ale jako o narzędziach, instrumentach, środkach do przemiany gospodarczej, społecznej, demograficznej i cywilizacyjnej regionu, aby widzieć w tych inwestycjach narzędzia bez których w ogóle nie można sobie wyobrazić nowoczesnego rozwoju regionu.
- Wspólnie odpowiadamy za ten unikalny region, przedstawiciele świata nauki, władz samorządowych, biznesu, liderzy gospodarczy i społeczni, region, który przez dwa wieki przyciągał ludzi z Polski i Europy, głównie ze względu na przemysł surowcowy, miejsca pracy, wysoką jakość życia. Dziś region nadal pozostaje najbardziej uprzemysłowionym regionem Polski, przechodzi ważną transformację gospodarczą i społeczną, zatem musimy sobie odpowiedzieć na pytanie, czym ma być Nowy Śląsk? Co ma być siłą i energią napędową? Odpowiedzią może być nauka i zaawansowana edukacja, oparte o nowoczesną infrastrukturę badawczą, co jest szczególnie istotne w naukach przyrodniczych, technicznych i chemicznych, żeby pracować na światowym poziomie.
- Pod koniec ubiegłego roku Katowice, z inicjatywy Uniwersytetu Śląskiego i sześciu uczelni publicznych, uzyskały prestiżowy tytuł Europejskiego Miasta Nauki na rok 2024. Chcemy wykorzystać ten tytuł, żeby zaznaczyć dodatkowo swoje miejsce w Europie jako ośrodka, regionu o poważnym potencjale związania nauki i edukacji z rozwojem gospodarczym

i społecznym. Utworzyliśmy konsorcjum 7 uczelni publicznych, ponieważ, mimo że Uniwersytet Śląski posiada potencjał jak chodzi o wielość dyscyplin badawczych, to warto nawiązać współpracę dla zwiększenia spektrum sfer życia, na które nauka i edukacja ma wpływ.

- Prowadzone obecnie badania dotyczą obszarów silnie powiązanych z problemami i potrzebami regionu, m. in. jakość wód, gleb, powietrza, zmiany klimatyczne, przemiany i bezpieczeństwo energetyczne, gospodarka zeroemisyjna, cyberbezpieczeństwo, co będzie podstawą do diagnozy. Natomiast o sile regionu będą stanowić innowacje naukowe, gospodarcze i społeczne i silne ośrodki edukacyjne. Zapewnienie silnej edukacji i nauki zwiększa szansę na pozostanie młodych, zdolnych ludzi w regionie, a także ich napływ spoza obszaru województwa. Kluczowe jest aby konsultowany projekt programu pozostał w obecnej formie tak, aby to region mógł dysponować jak największymi środkami.

Pan Jacek Kotra, Dyrektor Parku Naukowo-Technologicznego Technopark Gliwice Sp. z o.o

- Duże nadzieje wiąże się z częścią programu dotyczącą transformacji.
- Zwrócono uwagę na potrzebę doprecyzowania zapisów programu.
- W Priorytecie I należy uzupełnić zakres planowanego wsparcia o działania związane z akceleracją przedsiębiorstw w kierunku rozwoju technologii, większe wsparcie start-upów, w tym programy inkubacji, akceleracji, finansowanie programów typu „skylab”, które są szansą na przyspieszenie wzrostu innowacyjności w regionie.
- Wyrażono poparcie dla wspierania klastrów.
- Korzystne mogłoby okazać się dopuszczenie finansowania start-upów technologicznych przy udziale jednostek publicznych.
- Należy wziąć pod uwagę uwzględnienie wsparcie dla start-upów z Ukrainy – z uwagi na trwający konflikt zbrojny młodzi ludzie z Ukrainy chcą przenieść realizację swoich przedsięwzięć do Polski, natomiast, z uwagi na często bardzo wysoki poziom zaawansowania technologicznego, będzie to korzystne z punktu widzenia rozwoju regionu.

Pan Marcin Flaczyński, Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach

- Wyzwaniem rynku pracy pozostaje zachęcenie dużych grup osób do pozostania na rynku pracy, co jest istotne z uwagi na coraz trudniejszą sytuację demograficzną, w szczególności

szybko postępujące starzenie się społeczeństwa. Planowane wsparcie w zakładające finansowanie programów szkoleniowych dla tych osób będzie tu dużą zachętą.

- Istotne będzie wczesne udzielanie wsparcia outplacementowego przedsiębiorstwom, które będą zmuszone do przekształcenia się z powodu transformacji, ale równocześnie nie będą chciały zwalniać pracowników.
- Wyzwaniem będzie intensyfikacja wsparcia dla cudzoziemców, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Pani Natalia Figiel, Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w Żorach

- Sektor MŚP jest najważniejszym motorem rozwoju regionu, w tym kluczowa jest innowacyjność. Tu niezbędne jest zwiększenie elastyczności podejścia do projektów innowacyjnych, ponieważ podejście restrykcyjne blokuje rozwój działalności przedsiębiorstw, które podejmują działania o charakterze innowacyjnym.
- Instrumenty zwrotne są w tym obszarze pożądane – część MŚP preferuje taką formę wsparcia z uwagi na większą dostępność środków oraz pewną sztywność w pozyskiwaniu dotacji.
- Należy kontynuować wspieranie inicjatyw związanych z internacjonalizacją i akceleracją MŚP.
- Usługi doradcze, koordynacyjne, mentoring to wsparcie nadal niezbędne dla MŚP, które chcą być innowacyjne i należy to wsparcie dostarczać tak, aby potencjał tych firm był odpowiednio wykorzystany i pracował na rzecz rozwoju regionu.

Pan Marcin Kozak, Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie

- W kontekście Funduszu Sprawiedliwej Transformacji zauważalne są dysproporcje w dostępie do środków finansowych dla sektora MŚP z Subregionu Północnego w stosunku do pozostałych Subregionów, zatem szczególnym wsparciem pozostałych części programu należy objąć małe firmy z Subregionu Północnego tak, aby nie zatracić zrównoważonego rozwoju firm w całym województwie.

Pani Anna Jędrusik, Członek Zarządu Stowarzyszenia Bielskie Centrum Przedsiębiorczości

- Należy podjąć negocjacje w sprawie umożliwienia dystrybucji wsparcia związanego z aktywizacją zawodową w ramach celu szczegółowego (a) innym podmiotom rynkowym, a nie wyłącznie przez powiatowe urzędy pracy (PUP-y związane są zapisami Ustawy

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), tym samym realizowane wsparcie podlega ograniczeniom).

- Poszerzenie grupy docelowej BUR o kadry administracji samorządowej i jednostek powiązanych jest dobrym kierunkiem i stanowi zniesienie istotnego ograniczenia w dostępie do usług szkoleniowych.

Pani Karolina Jaszczyk, Dyrektor ZGiP Subregionu Centralnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach

- Zaapelowano o zmianę zapisów dotyczących wymogów dotyczących tworzenia dokumentacji do niezbędnego minimum (m. in. chodzi o wymogi posiadania przez gminy miejskich planów adaptacji, zrównoważonych planów mobilności w zakresie tras rowerowych, ect.).

Pani Magdalena Cierpiat, Koordynator ds. obsługi Regionalnych Inwestycji Terytorialnych, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Częstochowie

- Pozytywnie ocenia się fakt, że zaplanowano środki na gospodarkę energetyczną związaną z OZE, niskoemisyjność, rozwój turystyki, infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, z uwagi na nadal występujące potrzeby w tym zakresie.
- Przekazano dwie sugestie wdrożeniowe: pierwszą dotyczącą uwzględniania ryzyk realizacyjnych, w tym związanych z dynamiką inflacji oraz drugą, dotyczącą zakresu instrumentu ZIT – z uwagi na bardzo ambitne założenia dotyczące wdrażania instrumentu ZIT zasadne było by ujęcie w strategiach ZIT zarówno przedsięwzięć zintegrowanych, ale również przedsięwzięć indywidualnych, na przykład gminnych (np. w zakresie efektywności energetycznej, ścieżek rowerowych, zrównoważonego transportu publicznego), co przełoży się na szerszą skalę instrumentu i lepsze efekty projektów dotyczących podnoszenia jakości życia w poszczególnych gminach.

Pan Paweł Niklewicz, Dyrektor SGiP Subregionu Południowego, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka z siedzibą w Bielsku-Białej

- Wyrażono poparcie dla wspierania turystyki w ramach programy z uwagi na sytuację po pandemii Covid-19.

- Ważne jest elastyczne podejście do zapisów programu z uwagi na ryzyka, m. in. wynikające z doświadczenia pandemii Covid-19.
- Zwrócono uwagę na ograniczone ramy czasowe wdrażania JTF, konieczne jest przyśpieszenie prac nad regionalnymi dokumentami wdrożeniowymi dla nowej perspektywy finansowej.

Pani Aleksandra Grabarczyk, Kierownik Referatu Rozwoju, Promocji i Turystyki, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku

- Zwrócono uwagę na zbyt ogólne zapisy programu, które utrudniają identyfikację rodzajów wsparcia w ramach poszczególnych celów szczegółowych.
- W zakresie wspierania gospodarki wodno-ściekowej należy zróżnicować wsparcie dla dużych ośrodków miejskich i gmin wiejskich.

Pan Grzegorz Baranowski, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego

- Zaplanowane wsparcie w celach szczegółowych (k) i (l) w zakresie usług społecznych realizowanych w regionie stanowi podstawę do realnej zmiany w pożądanym kierunku deinstytucjonalizacji.
- Zaplanowany zakres wsparcia jest zgodny z dokumentami strategicznymi, które zostaną przyjęte na poziomie krajowym, w tym ze Strategią Rozwoju Usług Społecznych, której przyjęcie zaplanowano na maj 2022 r. oraz wynika z regionalnych dokumentów strategicznych dotyczących obszaru włączenia społecznego.

Pani Marta Kozłowska, Członek Jastrzębskiej Rady Biznesu przy Prezydencie Miasta Jastrzębie Zdrój

- Ważne jest podjęcie negocjacji w sprawie umożliwienia dystrybucji dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej nie tylko Powiatowym Urzędem Pracy, ale, tak jak do tej pory, przez Instytucje Otoczenia Biznesu, organizacje pozarządowe (NGO), w połączeniu ze wsparciem doradczym.
- W programie należy uzupełnić zakres wsparcia o wsparcie pośrednie, dla firm które są na wczesnym etapie rozwoju, chodzi o niewielkie środki pozwalające na dalszy rozwój nowopowstałym firmom na realizację niedrogich projektów bez nadmiernego ryzyka inwestycyjnego.

- W zakresie kształcenia zawodowego zaapelowano o umożliwienie objęcia wsparciem uczniów szkół średnich ogólnokształcących, polegającym na wprowadzeniu do kształcenia zawodowego u pracodawców.

Pani Bożena Bucka, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Metodyczno-Edukacyjnego METIS w Katowicach

- Uczniowie ze specjalnymi potrzebami mają odpowiednie wsparcie w szkole, ale po zakończeniu edukacji pozostają często w domach, dlatego jest potrzeba edukacji pracodawców w zakresie dostosowania stanowiska pracy do potrzeb takich osób.
- Wsparcie należy uzupełnić o działania mające na celu ograniczenie zjawiska dziedziczenia przez dzieci bezradności życiowej rodziców.
- Z uwagi na istotne znaczenie wczesnego kształcenia oraz jego jakości na późniejszy rozwój człowieka, proponuje się dopuszczenie wsparcia w kierunku wysokiej jakości programów rozwijających talenty dzieci już w przedszkolu tak, aby uczynić je bardziej interesującymi, z możliwością wykorzystania ośrodków edukacyjnych dostępnych w województwie śląskim.

Pani Marta Pogrzeba, Dyrektor Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych

- Podkreślono, że przy przystępowaniu do konkursów czy realizacji projektów przez jednostki naukowe ważna jest współpraca, a nie rywalizacja. Wypracowane w ramach wcześniej realizowanych projektów technologie czy doświadczenia można z powodzeniem wykorzystywać w kolejnych projektach, oszczędzając tym samym zasoby. Rozwiązania wypracowane podczas niemal 20 letniego korzystania z funduszy europejskich zostały w dużej części zaimplementowane, w szczególności w zakresie rewitalizacji terenów poprzemysłowych, planów adaptacji miast do zmian klimatu, zarządzania jakością powietrza.

Pan Bartosz Rozpondek, Dyrektor, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia

- Zwrócono uwagę na brak środków zaplanowanych na mobilność w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, co wydawałoby się niezbędne wobec wyzwań związanych z przechodzeniem na zeroemisyjną gospodarkę oraz zielonym ładem.
- Zwrócono również uwagę na brak środków zaprogramowanych na transport szynowy na poziomie regionalnym.

- Środki zaplanowane na tabor kolejowy są niewystarczające dla zabezpieczenia potrzeb regionu w tym zakresie, pomimo częściowego zabezpieczenia środków na ten cel w programach krajowych.
- Zwrócono uwagę na wielość różnych dokumentów wymaganych na poziomie programu, szczególnie w obszarze transportu i mobilności (SUMP, Strategie ZIT, Polityki Rowerowe, Regionalne Plany Transportowe) i zaapelowano o ich ujednoczenie i zmniejszenie ilości dodatkowych opracowań.
- Zwrócono uwagę na brak zapisów dotyczących wykorzystania wodoru w transporcie, a także zaapelowano, żeby nie ograniczać się tylko do zielonego wodoru.
- Zaapelowano o zwiększenie środków zaplanowanych na wsparcie w formie dotacji bezzwrotnych na projekty innowacyjne sektora MŚP, ponieważ na chwilę obecną ich wysokość wydaje się być niewystarczająca.

Pan Mariusz Węglorz, Naczelnik, Urząd Miasta Radlin

- Wskazano, że ważna jest transparentność wyboru projektów o charakterze strategicznym, w tym jasna informacja dotycząca kryteriów wyboru tych projektów.
- Zaapelowano o ograniczenie ilości wymaganych dokumentów strategicznych na poziomie gminy do niezbędnego minimum. Przygotowanie tych dokumentów jest długotrwałe i wymaga często dodatkowych środków finansowych, co jest sporym obciążeniem dla wielu gmin regionu, z uwagi na problemy z kosztami bieżącymi i środkami na wkład własny.

Pani Małgorzata Domagalska, Naczelnik, Urząd Miasta Katowice

- Należy podjąć negocjacje z KE w sprawie możliwości finansowania również miejskich tras rowerowych, ponieważ stanowią one ważny element zrównoważonej mobilności miejskiej i mogą być ważnym czynnikiem wpływającym na zmianę przyzwyczajeń komunikacyjnych mieszkańców województwa.
- Poruszono kwestię konieczności tworzenia planu rozwoju dróg gminnych i ewentualnych wytycznych do tworzenia tego typu dokumentów oraz zadano pytanie, czy tworzone na podstawie ustawy o samorządzie gminnym i drogach publicznych plany rozwoju sieci drogowej będą wystarczające.
- Przekazano prośbę o zwiększenie alokacji na kulturę i rozszerzenie wsparcia na obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, a nie tylko do rejestru konserwatora wojewódzkiego.

- W kontekście projektów rewitalizacyjnych należy kontynuować złagodzone podejście do projektów „miękkich” realizowanych na obszarach rewitalizacji i dopuszczać do grupy docelowej również osoby spoza wyznaczonych obszarów.

Pani Anna Mocała-Kalina, Naczelnik, Urząd Miasta Jaworzno

- Podkreślono, że ważna jest elastyczność zapisów w dokumencie, zwłaszcza w zakresie efektywności energetycznej i rekultywacji terenów przemysłowych, zwłaszcza na cele gospodarcze.
- Ważne będzie również usprawnienie procesu wdrażania, w szczególności w zakresie elastycznego podejścia do wdrażania, zmniejszenia obciążeń administracyjnych, zmniejszenia do niezbędnego minimum liczby wymaganych dokumentów.
- W kontekście zmian geopolitycznych istotne jest wspieranie dzieci i dorosłych cudzoziemców w obszarze edukacji.

Pan Wojciech Głuchowski, Dyrektor, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Metali Nieżelaznych

- Zwrócono uwagę, że ochrona własności intelektualnej jest kluczem do wzrostu zainteresowania konkursami dotyczącymi innowacyjności.
- Kluczem do wzrostu innowacji są kadry, w szczególności należy więc rozwijać umiejętności wykorzystania posiadanej wiedzy, nabywanie umiejętności praktycznych mających zastosowanie przy realizacji przedsięwzięć badawczo-rozwojowych.

Pani Iwona Janicka, Członek Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych

- Opis działań związanych z budowaniem wzmacnianiem dialogu społecznego w obszarze współpracy z migrantami należało by dopracować w zakresie wypracowania najlepszych rekomendacji dla tego obszaru – wystosowano prośbę o odrębne spotkanie z NGO w tej sprawie.
- Współpraca z sektorem NGO została uwzględniona w wielu celach szczegółowych, natomiast zwraca się uwagę, że nie we wszystkich przypadkach znajduje to odzwierciedlenie w kodach interwencji i we wskaźnikach.

- Zwrócono uwagę na wystąpienie ryzyka naruszenia zasady pomocniczości programu z uwagi na wielokrotnie powtórzony zapis dotyczący możliwości zastosowania trybu niekonkurencyjnego.

Pan Jan Chrapek, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Zrównoważona Mobilność w Jaworznie

- Należy dopuścić możliwość wspierania miejskich tras rowerowych jako odrębnych inwestycji. Trasy rowerowe są przewidziane tylko jako dodatek do centrum przesiadkowego lub w ramach regionalnych tras rowerowych, co jest niewystarczające.
- Regionalne trasy rowerowe o charakterze turystycznym (długodystansowe) zapisano w funduszach dot. transportu, co skutkuje koniecznością wynikania z planów mobilności miejskiej. Problemem jest podział środków, które ze względu na powyższe są w ten sposób znacznie mniejsze w stosunku do mijającej perspektywy finansowej.

Pan Dominik Madej, Członek Zarządu, Młodzieżowy Strajk Klimatyczny

- Zwrócono uwagę, że w programie bardzo mocno wybrzmiewają wątki związane z ochroną klimatu i zieloną transformacją.
- Działania mają być na kierowane nie tylko na rozwój gospodarczy, ale przede wszystkim na niwelowanie negatywnych skutków działalności człowieka na środowisko i ślad węglowy jaki wytwarzamy jako społeczeństwo.
- Jedyna droga rozwoju to budowanie zielonego bezpieczeństwa energetycznego, ponieważ to pozwoli na uniezależnienie się od państw-agresorów, ale również na ochronę środowiska naturalnego.

Pani Małgorzata Staś podsumowała spotkanie, podziękowała wszystkim Mówcom, którzy zdecydowali się zabrać głos w sprawie projektów dokumentów regionalnych oraz przypomniała o możliwości zgłoszenia dalszych uwag poprzez formularz udostępniony na stronie internetowej <https://www.rpo.slaskie.pl/> w ramach konsultacji społecznych, trwających od 1 kwietnia do 6 maja br. Przypomniała również o możliwości złożenia uwag również za pośrednictwem poczty elektronicznej, w formie pisemnej drogą tradycyjną na adres Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego lub ustnie do protokołu w Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich w

regionie

przy ulicy Dąbrowskiego 23 w Katowicach.

Link do nagrania z wystuchania:

[Wysłuchanie z 21 kwietnia 2022 roku](#)

[Informacja z nagraniem na stronie \[rpo.slaskie.pl\]\(http://rpo.slaskie.pl\)](#)